

Књига „Мој Грачац“ Миле Совиља о некадашњем животу и спорту у том мјесту.

Удружење РВМИ Србије и Крајишки културни центар из Новог Сада одржали су 9. јуна (на Спасовдан) изузетно успјелу промоцију књиге „Мој Грачац“ аутора новинара Миле Совиља. Промоцијом је обиљежен и тај црквени и народни празник који је деценијама био слава тог личког општинског мјеста.

О књизи су говорили: проф. Душан Ђаковић, новинар Данко Перић, адвокат Саво Штрбац – директор ДИЦ „Веритас“ и аутор Миле Совиљ. Посебно надахнут био је један од промотера, београдски рок критичар и новинар Петар Поповић-Пеца.

Учесници промоције оцијенили су да се ради о првом бедкеру Грачаца. У тој књизи провијава жал, али и понос оним што је Грачац био све до „Олује“ августа 1995. Ту је обиље података о природним љепотама, некадашњој привреди, о бројним истакнутим личностима, новинарски језгровит преглед локалне историје. Посебно поглавље чини прва досад написана историја спорта, превасходно историја фудбала у Грачацу. Најављено је да ће јубилеј 90 година грачачког фудбала на јесен бити обиљежен у Србији, међу Грачанима у избјеглиштву.

Грачац је и даље површином највећа општина у Републици Хрватској, али и најненасељенија општина. Миле Совиљ је у књизи и на самој промоцији истакао да је Грачац уочи Грађанског рата у Хрватској био настањен претежно Србима. Према попису из 1991. године, од око 10.000 становника општине 80 одсто су били српске националности. Грачац по први пут у својој историји административно више не припада Лици (у задарској је жупанији), у граду Грачацу су у највећем броју настањени Хрвати, дошљаци из Босне и Херцеговине, Славоније и Далмације. Према посљедњем попису, Срба је тек нешто више од трећине, односно око 3.000.

„У Грачацу данас је тешко живјети, прије свега зато што нема нових радних мјеста ни перспективе да ће их ускоро бити. Млади, не само Срби, одлазе одавде, иако, као уосталом и у читавој прошлости ово подручје има пуно потенцијала и ресурса“, рекао је Совиљ. „Све више одлазе и Хрвати, углавном у земље Европске уније“, додао је аутор књиге.

Петар Пеца Поповић је потомак Грачана који су тај крај „трбухом за крухом“ напустили крајем 19. вијека. Његов дјед је, како је рекао, био питомац „Привредника“ занат је изучио у Панчеву а касније је постао успјешан београдски занатлија. Пецин отац имао је прије Другог светског рата велику столарску фирму чији је погон био на Сењаку, код данашњег Београдског сајма.

Поповић деценијама није одлазио у Грачац и околину, гдје највише памти село Томингај (родно мјесто и мајке Николе Тесле, Ђуке из свештеничке породице Мандић), и како је рекао, отпутовао је у прољеће 2016, на страницама ове књиге.

На крају промоције пјевала је Етно група „Жегар живи“ из Новог Сада. Домом РВМИ одзвањао је звук ојкаче. О томе је Петар Пеца Поповић у колумни у „Блицу“ написао: „У интими ојкаче, женског гласа на два 'на бас' певања, лако се схвати да том непокореном народу песма није ништа друго него зов другима да не забораве своје, да морају живети. Песма као зрно соли и звезда на небу коју не могу отети“.